

Orientering om udkast til bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder og om udkast til senere ændring af bekendtgørelsen

Baggrund

Der ydes tilskud til udlægning af efterafgrøder i henhold til de foranstaltninger om kompenserende miljøtiltag, der er fastlagt i Aftale om Fødevare- og Landbrugspakke af 22. december 2015 og i Aftale om Naturpakke af 20. maj 2016. Indsatsen gennemføres i 2017-2018 med udlægning af efterafgrøder i kystvandoplande, hvor der er behov for kvælstofreduktion. Kvælstofeffekten af udlægning af efterafgrøder skal sikre mod en tilbagegang i miljøtilstanden i overflade- og grundvand.

Tilskudsordningen

Ordningens indhold

Tilskud ydes som de minimis-støtte i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i landbrugssektoren.

Der ydes tilskud til etablering af målrettede efterafgrøder på arealer, der er registreret som beliggende i særligt udpegede ID15-områder. ID15-område er et område, der er beliggende inden for et kystvandopland, og som er afgrænset som vist i Miljø- og Fødevareministeriets Internet Markkort (IMK). Et ID15-område er identificeret ved et områdenummer. Tilskud ydes til ejere og forpagtere af arealerne.

Målrettede efterafgrøder

Målrettede efterafgrøder er efterafgrøder, der opfylder betingelserne i bekendtgørelsen.

Særligt udpegede kystvandoplande og særligt udpegede ID15-områder

NaturErhvervstyrelsen udpeger kystvandoplande, hvor der ønskes etableret målrettede efterafgrøder af hensyn til at sikre mod en tilbagegang i miljøtilstanden i overflade- og grundvand. Inden for de særligt udpegede kystvandoplande udpeger NaturErhvervstyrelsen ID15-områder, for hvilke der i den pågældende ansøgningsperiode kan ansøges om tilskud for arealer, der registreres som beliggende i områderne.

Særligt udpegede ID15-områder fastlægges for ansøgningsperioder, der i ansøgningsåret begynder henholdsvis 1. februar, 1. marts og 22. marts, jf. nedenfor under afsnittet ”Ansøgningsperioder og ansøgningsfrist”.

Senest ved åbning for indgivelse af Fællesskema i det pågældende ansøgningsår offentliggør NaturErhvervstyrelsen på Miljø- og Fødevarerministeriets Internet Markkort (IMK) de særligt udpegede ID15-områder, der er gældende for ansøgningsperioderne i ansøgningsåret, og de særligt udpegede kystvandoplande.

Ansøgning om tilskud

Der skal hvert år, hvor der ønskes tilskud efter denne ordning, indsendes en ansøgning om tilskud til NaturErhvervstyrelsen. Ansøgning om tilskud kan kun indgives i 2017 og i 2018.

Ansøgningen skal indgives på et særligt skema, Fællesskema, der indgives efter bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om markblok og elektronisk Fællesskema, jf. dog nedenfor under afsnittene ”Størrelsen af den ansøgte mark”, ”Ansøgningsperioder og ansøgningsfrist” og ”Hvad kan ændres i Fællesskema efter ansøgningsfristen”.

Arealer, der ikke kan omfattes af ansøgning om tilskud

Ansøgning om tilskud kan ikke omfatte følgende type arealer:

- 1) Arealer, der for ansøgningsåret er registreret i IMK som landskabelementer i form af fortidsminder samt små søer og vandhuller omfattet af god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM-landskabelementer), jf. bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse.
- 2) Arealer, der for ansøgningsåret er registreret i IMK som arealer beliggende inden for de 2 meter bræmmer, der gælder efter § 69 i lov om vandløb.
- 3) Arealer, der for ansøgningsåret er registreret i IMK som arealer, der ikke er støtteberettigede under grundbetalingsordningen, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.
- 4) Arealer, der for ansøgningsåret er registreret i IMK som frivillige randzoner, og som er anmeldt i Fællesskema til opfyldelse af en forpligtelse til at udlægge miljøfokusområder, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.

De under nr. 1-4 anførte typer af arealer kan dog indgå i den indtegnede ansøgte mark og anses ikke som omfattet af ansøgning om tilskud, jf. efterfølgende afsnit om størrelsen af den ansøgte mark.

Størrelsen af den ansøgte mark

De ansøgte marker skal være indtegnet på det markkort, der er en del af Fællesskema.

Hvis den indtegnede ansøgte mark ikke overlapper med de ovenfor under nr. 1-4 anførte typer af arealer, anses størrelsen af den ansøgte mark som størrelsen af den indtegnede mark.

Hvis den indtegnede ansøgte mark overlapper med de ovenfor under nr. 1-4 anførte typer af arealer, anses den del af den indtegnede mark, som udgøres af de nævnte typer af arealer, ikke som omfattet af ansøgningen om tilskud og fratrækkes størrelsen af den indtegnede mark ved fastsættelse af størrelsen af den ansøgte mark.

Ansøgningsperioder og ansøgningsfrist

Særligt udpegede ID15-områder fastlægges for ansøgningsperioder, der i ansøgningsåret begynder henholdsvis

- 1. februar,
- 1. marts fra det tidspunkt, hvor Miljø- og Fødevarerministeriets Tast selv-service er åbnet for denne ansøgningsperiode, og

- 22. marts fra det tidspunkt, hvor Miljø- og Fødevarerministeriets Tast selv-service er åbnet for denne ansøgningsperiode.

For alle ansøgningsperioder gælder, at ansøgning om tilskud til målrettede efterafgrøder skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen senest ved udløb af fristen for indgivelse af Fællesskema i ansøgningsåret, jf. dog nedenfor vedrørende ”først til mølle-princippet”.

Det forventes, at ansøgningsperioderne kommer til at omfatte følgende ID15-områder i de særligt udpegede kystvandoplande:

- Ansøgningsperioden, der begynder 1. februar: ID15-områder med grundvandindsatsbehov.
- Ansøgningsperioden, der begynder 1. marts: ID15-områder med lav til gennemsnitlig retention.
- Ansøgningsperioden, der begynder 22. marts: De resterende ID15-områder i kystvandoplandet.

NaturErhvervstyrelsen fastsætter for det pågældende særligt udpegede kystvandopland det antal hektar, der ønskes omfattet af ansøgning om tilskud i ansøgningsåret, og kan for kystvandoplandet fastsætte det antal hektar, der ønskes omfattet af ansøgning om tilskud i en nærmere fastsat periode.

Det forventes, at der for det pågældende særligt udpegede kystvandland vil blive fastsat et antal hektar, der ønskes omfattet af ansøgning om tilskud i perioden fra 1. februar og indtil 1. marts, hvor der alene kan indgives ansøgning om tilskud for arealer, der registreres som beliggende i særligt udpegede ID15-områder med grundvandindsatsbehov.

Ansøgning om tilskud for arealer i kystvandoplandet kan ikke indgives på et tidspunkt, hvor NaturErhvervstyrelsen har registreret ansøgte marker beliggende i kystvandoplandet, der samlet set opfylder det antal hektar i kystvandoplandet, der på det pågældende tidspunkt ønskes omfattet af ansøgning om tilskud. En ansøgt mark registreret i dens helhed som beliggende i ét særligt udpeget ID15-område og dermed som beliggende i ét særligt udpeget kystvandopland.

Ansøgningerne prioriteres således efter "først til mølle-princippet".

For særligt udpegede kystvandoplande med 3 ansøgningsperioder forventes der fastsat et ønsket antal hektar for perioden fra 1. februar og indtil 1. marts og for perioden fra 1. marts og til og med fristen for indgivelse af Fællesskema.

Ifølge bekendtgørelsesudkastet kan der ikke ansøges for det pågældende særligt udpegede kystvandopland *på et tidspunkt*, hvor det ønskede antal hektar, der på det pågældende tidspunkt er gældende for kystvandoplandet, er opnået. Når det ønskede antal hektar, der på det pågældende tidspunkt er gældende for kystvandoplandet, er opnået, lukkes der for ansøgninger for kystvandoplandet. Hvis det samlede ansøgte areal i kystvandoplandet herefter falder som følge af foretagne ændringer i Fællesskema, åbnes der igen for indgivelse af ansøgninger for kystvandoplandet. Det afgørende for mulighed for indgivelse af ansøgning for kystvandoplandet er altså, om det ønskede antal hektar, der på det pågældende tidspunkt er gældende for kystvandoplandet, er opnået på dette tidspunkt. NaturErhvervstyrelsen vil løbende (formentlig én gang om ugen) udsende nyheder således, at landbrugerne kan se i hvilke særligt udpegede kystvandoplande, der aktuelt er åbnet for indgivelse af ansøgning om tilskud.

Efter udløb af fristen for indgivelse af Fællesskema vil det ikke være muligt at indgive ansøgning om tilskud for det pågældende særligt udpegede kystvandopland uanset, om det for kystvandoplandet fastsatte antal hektar, der ønskes omfattet af ansøgning i ansøgningsåret, ikke er nået.

Det ID15-område, der er registreret for marken

Det fremgår af betingelserne for tilskud, at hver enkelt mark, som det ansøgte areal omfatter, skal være registreret som beliggende i et særligt udpeget ID15-område. Der er i øvrigt ikke krav til indtegningen af de ansøgte marker i forhold til ID15-områder. Der kan således både være ansøgte marker, der er indtegnet således, at den indtegnede mark er beliggende i ét ID15-område, og ansøgte marker, der er indtegnet således, at den indtegnede mark er beliggende i flere ID15-områder.

En ansøgt mark registreres i dens helhed som beliggende i det ID15-område, hvor hele eller hovedparten af markens indtegnede areal er beliggende. Hvis markens indtegnede areal omfatter flere ID15-områder, og markens beliggenhed ikke kan fastlægges efter den forannævnte bestemmelse, registreres marken under det område, der har det laveste områdenummer.

Det registrerede samlede ansøgte areal i de særligt udpegede ID15-områder i kystvandoplandet anvendes til at afgøre, hvornår der skal være stoppet for indgivelse af ansøgninger for kystvandoplandet.

Hvad kan ændres i Fællesskema efter ansøgningsfristen?

Efter udløb af fristen for indgivelse af Fællesskema kan der i Fællesskema indlægges ændringer af ansøgning om tilskud. Der kan dog ikke indlægges ændringer, der medfører, at det samlede ansøgte areal i det pågældende særligt udpegede ID15-område overstiger det samlede ansøgte areal, der er registreret som beliggende i området ved udløb af fristen for indgivelse af Fællesskema.

Betingelser for tilskud

Betingelser for tilskud omfatter

- arealspecifikke betingelser (§ 6),
- betingelser vedrørende de målrettede efterafgrøder (§ 7) og
- øvrige betingelser (§ 8).

Ifølge § 6 er tilskud for et ansøgt areal betinget af følgende:

- Ansøger skal drive det ansøgte areal som ejer eller forpagter ved udløbet af fristen for indgivelse af Fællesskema i ansøgningsåret.
- Hver enkelt mark, som det ansøgte areal omfatter, skal være registreret som beliggende i et særligt udpeget ID15-område.
- Det ansøgte areal skal udgøre et sammenhængende areal på mindst 0,30 hektar. Et areal betragtes som sammenhængende, hvis der mellem dele af arealet inden for den samme markblok er en tilskudsberettiget passage på mindst fire meters bredde.
- De målrettede efterafgrøder skal være etableret på det ansøgte areal.
- Det ansøgte areal skal være et omdriftsareal, der ikke er et braklagt areal.
- Det ansøgte areal må ikke være anmeldt i Fællesskema som efterafgrøder til opfyldelse af en forpligtelse til at udlægge miljøfokusområder (MFO), jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.
- Målrettede efterafgrøder på det ansøgte areal må ikke medføre overtrædelse af forpligtelser, som følger af tilsagn om tilskud i medfør af anden lovgivning, aftale i medfør af anden lovgivning, servitut eller krav, der er pålagt i medfør af anden lovgivning.
- Det ansøgte areal med de målrettede efterafgrøder skal anvendes til dyrkning af en forårssæt afgrøde i det kalenderår, der følger umiddelbart efter ansøgningsåret.

Betingelserne i § 7, nr. 1-4, svarer til bestemmelserne for de pligtige efterafgrøder i medfør af bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag. § 7, nr. 1-4, omfatter betingelser

- om etablering af de målrettede efterafgrøder efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret,
- om de afgrøder, der kan anvendes som målrettede efterafgrøder,
- om seneste tidspunkt for såning af de målrettede efterafgrøder, og
- om tidligste tidspunkt for nedpløjning, nedvisning eller anden måde for destruktion af de målrettede efterafgrøder.

Det fremgår af § 7, nr. 5, at de målrettede efterafgrøder

- ikke må anvendes til at opfylde en forpligtelse til at udlægge miljøfokusområder, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.,
- ikke må anvendes til at opfylde krav om efterafgrøder i medfør af anden lovgivning, herunder ikke anvendes som overskud af efterafgrøder til at opfylde krav om efterafgrøder i medfør af anden lovgivning, medmindre andet er fastsat i anden lovgivning og
- ikke må etableres med tilskud i medfør af anden lovgivning.

De målrettede efterafgrøder skal på samme måde som de pligtige efterafgrøder efterfølges af en forårssået afgrøde, jf. de i § 6 anførte betingelser for tilskud.

Øvrige betingelser, jf. § 8, omfatter

- at ansøgers bedrift den 1. februar i ansøgningsåret ikke er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom,
- at ansøger afgiver de oplysninger, NaturErhvervstyrelsen anmoder om til brug for sagsbehandlingen,
- at ansøger ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse,
- at kontrolmyndigheden har den fornødne adgang til de ansøgte arealer i forbindelse med kontrol på stedet, og
- at ansøger yder den fornødne vejledning og hjælp ved gennemførelse af kontrol på stedet, herunder udleverer eller indsender det materiale, som NaturErhvervstyrelsen anmoder om i forbindelse med kontrollen.

Oplysningspligt

Ansøger er i hele perioden, hvor betingelserne for tilskud skal være opfyldt, forpligtet til uden ugrundet ophold at give NaturErhvervstyrelsen meddelelse, hvis betingelserne for tilskud ikke er opfyldt.

Meddelelsen skal gives ved at indlægge de fornødne ændringer i Fællesskema således, at ansøgningen ikke omfatter arealer, for hvilke betingelserne for tilskud ikke er opfyldt. Ændringerne skal indlægges og indsendes elektronisk ved brug af Miljø- og Fødevareministeriets Tast selv-service, som kan tilgås via NaturErhvervstyrelsens hjemmeside. Ændringer, der ikke indsendes via Miljø- og Fødevareministeriets Tast selv-service, anses som ikke modtaget.

Beregning af tilskud

Rammer for tilskuddet

Der gælder de nedenfor anførte 3 lofter for de minimis-støtte. Hvis ansøgers bedrift *ikke* er en del af en virksomhed, der har modtaget de minimis-støtte efter de minimis-forordningen for fiskerisektoren eller

den generelle de minimis-forordning, gælder der ved ansøgning om tilskud til målrettede efterafgrøder kun ét loft, og som er det først anførte på 15.000 euro.

Ansøger kan over en periode på 3 regnskabsår for bedriften maksimalt modtage 15.000 euro i støtte, der ydes efter bestemmelserne i Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013. Inden for dette støtteloft medregnes anden de minimis-støtte, der er omfattet af forordning (EU) nr. 1408/2013, i den nævnte periode på 3 regnskabsår.

Herudover kan den samlede støtte maksimalt udgøre 30.000 euro inden for en periode på 3 regnskabsår, hvis ansøgers bedrift er en del af en virksomhed, der har modtaget de minimis-støtte efter de minimis-forordningen for fiskerisektoren (Kommissionens forordning (EU) nr. 717/2014).

Endelig kan den samlede støtte maksimalt udgøre 200.000 euro inden for en periode på 3 regnskabsår, hvis ansøgers bedrift er en del af en virksomhed, der har modtaget de minimis-støtte efter den generelle de minimis-forordning (Kommissionens forordning (EU) nr. 1407/2013).

Inden for det samlede loft (30.000 euro eller 200.000 euro) kan der maksimalt ydes 15.000 euro til den del af virksomheden, som er et primærlandbrug.

Tilskudssatsen

Tilskudssatsen udgør 700 kr. pr. ha.

Beregning af tilskuddet

Tilskuddet beregnes på grundlag af det samlede konstaterede areal og tilskudssatsen, hvis det derved beregnede tilskud ligger inden for rammerne af bestemmelserne i Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013.

I øvrige tilfælde beregnes tilskuddet på grundlag af det samlede konstaterede areal og tilskudssatsen efter nedsættelse med en procentsats, der fastsættes således, at det derved beregnede tilskud udgør det fulde beløb inden for rammerne af bestemmelserne i den nævnte forordning.

Konstateret areal er defineret som det areal af et ansøgt areal eller en ansøgt mark, for hvilket betingelserne for tilskud er opfyldt. Ifølge definitionen vil størrelsen af det samlede konstaterede areal være det samme som eller mindre end størrelsen af det samlede ansøgte areal.

De nævnte rammer fremgår ovenfor under afsnittet "Rammer for tilskud".

Hvis forskellen mellem det samlede ansøgte areal og det samlede konstaterede areal er på 0,10 ha eller derunder, betragtes det samlede konstaterede areal som lig med det samlede ansøgte areal.

Ved fastsættelse af om der er forskel på det samlede ansøgte areal og det samlede konstaterede areal, opgøres det samlede ansøgte areal således, at ændringer i Fællesskema medtages forudsat, at ansøger har indsendt ændringerne på et tidspunkt, hvor ansøger ikke er blevet gjort bekendt med, at NaturErhvervstyrelsen har til hensigt at foretage kontrol på stedet, og hvor NaturErhvervstyrelsen ikke allerede har givet ansøger meddelelse om manglende overholdelse af betingelser for tilskud.

Nedsættelse af tilskud

Der vil ikke være nedsættelse af det beregnede tilskud, hvis ansøger indlægger de fornødne ændringer i Fællesskema således, at ansøgningen ikke omfatter arealer, for hvilke betingelserne for tilskud ikke

er opfyldt. Det er herved forudsat, at ansøger har indsendt ændringerne via Miljø- og Fødevarerministeriets Tast selv-service på et tidspunkt,

- hvor ansøger ikke er blevet gjort bekendt med, at NaturErhvervstyrelsen har til hensigt at foretage kontrol på stedet, og
- hvor NaturErhvervstyrelsen ikke allerede har givet ansøger meddelelse om manglende overholdelse af betingelser for tilskud.

Det vil sige, at ansøger skal sikre, at der ikke er forskel mellem det samlede ansøgte areal, der er registreret i Fællesskema, og det samlede konstaterede areal. Konstateret areal er defineret som det areal af et ansøgt areal eller en ansøgt mark, for hvilket betingelserne for tilskud er opfyldt.

Hvis der er forskel mellem det samlede ansøgte areal og det samlede konstaterede areal, og forskellen udgør over 10 pct. af det samlede konstaterede areal, vil det beregnede tilskud blive nedsat på følgende måde:

- Hvis forskellen udgør over 10 pct. og højst 50 pct. af det samlede konstaterede areal, nedsættes tilskuddet med 25 pct.
- Hvis forskellen udgør over 50 pct. og højst 75 pct. af det samlede konstaterede areal, nedsættes tilskuddet med 50 pct.
- Hvis forskellen udgør over 75 pct. af det samlede konstaterede areal, nedsættes tilskuddet med 100 pct.

Udbetaling af tilskud

Tilskuddet overføres til ansøgers NemKonto.

Hvis et ansøgt areal efter indsendelse af ansøgning om tilskud bliver overdraget helt eller delvis, inden tilskuddet er udbetalt, vil tilskuddet uanset overdragelsen blive udbetalt til ansøger, medmindre ansøger ved en transport overfører tilskuddet til erhververen. Ansøger forbliver ansvarlig for overholdelse af betingelserne for tilskud.

Øvrige bestemmelser

Øvrige bestemmelser omfatter bestemmelser om tilbagebetaling af tilskud (kapitel 9), om force majeure (kapitel 10), om klageadgang (kapitel 11) og om ikrafttræden (kapitel 12).

Bestemmelserne om klageadgang vil blive tilpasset i overensstemmelse med lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, når loven er vedtaget.

Lovændring af gødskningsloven og ændringsbekendtgørelsen

For at sikre miljøeffekten af den frivillige efterafgrødeordning i 2017 og 2018 ændres gødskningsloven. Hensigten er at afværge, at der opstår en kvælstofmanko, hvis de jordbrugsvirksomheder, der har ansøgt om tilskud til arealer med efterafgrøder i den frivillige målrettede efterafgrødeordning efter den 21. april vælger at trække ansøgningen helt eller delvis tilbage.

Den foreslåede ændring af loven vil også finde anvendelse, hvis det ved fysisk kontrol af efterafgrødearealet konstateres, at der er udlagt et mindre areal med efterafgrøder end det, der er indgivet ansøgning om senest den 21. april, uanset om virksomheden har foretaget ændringer i den ansøgning, der blev indgivet til NaturErhvervstyrelsen.

Det er en betingelse for tilskud efter den frivillige efterafgrødeordning, at efterafgrøderne er stedfaste. Dette betyder, at de skal være udlagt på de arealer i virksomheden, som er angivet i ansøgningen om

tilskud. Hvis det i forbindelse med den fysiske kontrol af efterafgrødearealet f.eks. konstateres, at der er etableret efterafgrøder på virksomhedens arealer, men disse arealer ikke er identiske med de arealer, der fremgår af virksomhedens ansøgning vedr. den frivillige efterafgrødeordning, vil betingelserne for den frivillige ordning ikke kunne anses for opfyldt, og vil efter den foreslåede bestemmelse i gødskningslovens § 7 a, stk. 1, indebære en reduktion af virksomhedens kvælstofkvote.

Ændringsbekendtgørelsen fastsætter omregningsfaktoren for beregning af reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof for planperioden, i tilfælde af manglende udlæg af efterafgrøder i den frivillige ordning.

Der henvises i øvrigt til det forslag til Lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (Sikring af miljøeffekten af tilskudsordningen om målrettede efterafgrøder i 2017 og 2018), der er sendt i høring med høringsfrist den 16. november 2016 og offentliggjort på Høringsportalen.